

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan

Nazwisko: Samsonowicz

Miejsce urodzenia: Gorlice

Data urodzenia: 27-03-1944

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Janina

Dodatkowe informacje: 17.10.1991 Prokuratura Wojewódzka w Gdańsku (V Ds. 46/91) podjęła na nowo umorzone w 1983 r. śledztwo w sprawie śmierci Jana Samsonowicza, które umorzyła 29.06.1992 wobec braku dostatecznych dowodów zaistnienia przestępstwa (IPN Gd 366/1 t. 1-3).

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>W 1971 został zarejestrowany przez GPK Port Gdańsk jako kandydat na tajnego współpracownika. Zainteresowanie wynikało z faktu, że jako pracownik PP „Hartwig” miał styczność z marynarzami statków z krajów kapitalistycznych. Opracowanie zakończono ponieważ Jan Samsonowicz podjął starania o rozwiązanie umowy o pracę. Materiały złożono w archiwum pod sygn. 11249/J-k.</p>	<p>Materiałów o sygn. 11249/J-k brak. Wpis na podstawie akt IPN Gd 003/166 t. 26.</p>	
<p>Zarejestrowany 20.08.1976 przez Wydz. IV KWMO w Gdańsku pod nr 21543 do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Dominik” nr rej. 21511 prowadzonej od 09.08.1976 na duszpasterstwo akademickie. Jan Samsonowicz podpisywał ulotki wydawane przez duszpasterstwo. W związku z przyjęciem do pracy na Akademii Medycznej w Gdańsku ww. został wyrejestrowany ze sprawy "Dominik" i rozpracowywany przez Wydz. III KWMO w Gdańsku w ramach SOR krypt. "Samson".</p>	<p>Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>	
<p>Rozpracowywany od 08.04.1978 przez Wydz. III KWMO w Gdańsku w ramach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Samson" jako aktywny działacz "Ruchu Młodej Polski". Sprawę zakończono w związku ze śmiercią Jana Samsonowicza. Materiały złożono do archiwum pod sygn. 18631/II.</p>	<p>Materiałów o sygn. 18631/II brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>	

Akta śledztwa prowadzonego przez Wydz. Śledczy KWMO/WUSW w Gdańsku w sprawie sporządzenia i przechowywania nielegalnych wydawnictw na terenie Gdańska w latach 1977-1980. W dn. 17.12.1978 przeszukano mieszkanie Jana Samsonowicza w trakcie którego znaleziono pojedyncze egzemplarze „Komunikatu” z 17.09.1978 i „Oświadczenia KOR-u” z 09.05.1977. Został zatrzymany na 48 godzin. 25.02.1979 brał udział w akcji kolportażu ulotek zorganizowanej pod pięcioma gdańskimi kościołami przez gdańskich działaczy „ROPCziO”. Zakwestionowano przy nim ok. 1000 sztuk ulotek. 10.11.1979 został zatrzymany w związku z kolportażem ulotki informującej o mającej odbyć się 11.11.1979 w Bazylice Mariackiej w Gdańsku mszy św. poświęconej odzyskaniu przez Polskę niepodległości oraz o marszu pod pomnik króla Jana III Sobieskiego, gdzie miał się odbyć wiec. 17.12.1979 zatrzymany na 48 godz. na komisariacie MO w Nowym Porcie w związku z planowanymi wystąpieniami 16-18.12.1979 przed bramą nr 2 Stoczni Gdańskiej im. Lenina.

IPN Gd 013/136 t. 5, 6, 12, 14 (8551/III).

Jan Samsonowicz figuruje w aktach w sprawie „rozpowszechniania w okresie 1978 r. na terenie woj. gdańskiego pism i publikacji zawierających fałszywe wiadomości mogące wyrządzić poważną szkodę interesom PRL”. Postępowania w sprawie nr 4Ds 60/78 i 4Ds 46/80 prowadziła Prokuratura Rejonowa w Gdańsku, która 25.06.1980 postanowiła połączyć oba postępowania pod nr 4Ds.46/80. W dn. 22.02.1982 Prokuratura Rejonowa w Gdańsku śledztwo umorzyła na mocy dekretu z 12.12.1981 „o przebaczeniu i puszczaniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń”. Mieszkanie Jana Samsonowicza zostało przeszukane 10.11.1978. Zakwestionowano różnego rodzaju „pisma i publikacje, których treść narusza zasady porządku prawnego”. W związku z planami KOR-u i SKS-u, aby 18.12.1978 zorganizować akcję składania wieńców pod bramą nr 2 Stoczni Gdańskiej im. Lenina, 17 i 18.12.1978 przeszukano 24 mieszkania działaczy wymienionych organizacji, w tym Jana Samsonowicza, u którego odnaleziono pojedyncze egzemplarze komunikatów i oświadczeń KOR-u. 09.06.1979 przeszukany w związku z podejrzeniem „o posiadanie farby drukarskiej, pochodzącej z przestępstwa i publikacji, których treść narusza zasady porządku prawnego”. Kolejno przeszukiwany: 10.11.1979 i 17.12.1979.

IPN Gd 286/1 t. 1, 2, IPN Gd 286/2 t. 1, 6, IPN Gd 286/12.

Jan Samsonowicz figuruje w aktach sprawy operacyjnego rozpracowania (SOR) krypt. „Hazardziści” nr rej. 48358 prowadzonej od 01.03.1977 do 16.04.1985 przez Wydz. IX Dep. III MSW. Sprawa dotyczyła organizacji „ROPCziO” działającej na terenie całego kraju. Jan Samsonowicz występuje w wykazie osób, które wzięły udział w III Ogólnokrajowym Spotkaniu Uczestników Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela w Polsce odbytym 10.06.1978 w Zalesiu Górnym k. Warszawy i w wykazie uczestników spotkania „ROPCziO” w Gdańsku w dn. 18-19.11.1978. Został również przewencyjnie zatrzymany w związku z zamiarem zorganizowania „prowokacyjnych manifestacji” w 9 rocznicę wydarzeń grudniowych.

IPN BU 0222/243 (53123/II).

Jan Samsonowicz figuruje w aktach sprawy operacyjnego rozpracowania (SOR) krypt. „Wasale” nr rej 50269 prowadzonej od 08.10.1977 do 10.12.1987 przez Dep. III MSW w Warszawie dotyczącej Studenckiego Komitetu Solidarności. W aktach znajduje się informacja o rozpracowywaniu Jana Samsonowicza w ramach sprawy operacyjnego rozpracowania krypt. „Samson”. Był on działaczem gdańskiego ośrodka „ROPCziO”, sympatykiem SKS-u, jednym z inspiratorów powstania „Ruchu Młodej Polski”. W mieszkaniu Jana Samsonowicza odbywały się spotkania gdańskiego SKS-u. Wraz z innymi działaczami podjął próbę utworzenia nowej organizacji o zasięgu ogólnopolskim o nazwie „Ruch Młodych”.

IPN BU 0222/701 t. 1, 5, 6 (54100/II).

Materiały administracyjne zawierające informacje dzienne Departamentu III MSW dotyczące aktualnej sytuacji w kraju według meldunków nadsyłanych z podległych jednostek w okresie od 31.05.1978 do 29.06.1978. Jan Samsonowicz figuruje w materiałach jako przedstawiciel gdańskiego ROPCziO, który 05.04.1978 brał udział w spotkaniu z działaczem „KSS-KOR” z Warszawy. Wraz z innymi działaczami opozycyjnymi podpisał się pod „listem otwartym” adresowanym do Konsulatu Generalnego ZSRR w Gdańsku. Egzemplarze powielonego listu znaleziono w różnych miejscach na terenie Trójmiasta.

IPN BU 0365/6 t. 4, 6.

Akta operacyjne zawierające zbiór materiałów z lat 1978-1979 dotyczących rozpracowywania działaczy opozycyjnych na terenie Trójmiasta. Jan Samsonowicz figuruje w meldunku operacyjnym sporządzonym przez funkcjonariusza Wydz. III KWMO w Gdańsku dotyczącym spotkania, które zostało zorganizowane przez „elementy antysocjalistyczne z terenu Trójmiasta skupione w gdańskim środowisku »Ruch Młodej Polski«”. Spotkanie miało miejsce 25.10.1979 w mieszkaniu jednego z działaczy opozycji i dotyczyło tematyki najnowszej historii Polski. Udział w nim wzięły 42 osoby, w tym Jan Samsonowicz.

IPN Gd 0046/829 t. 5 (1486/5).

Meldunki operacyjne Wydz. IV KWMO w Gdańsku za okres 01.07.1980-30.12.1980. W dn. 17.10.1980 w ośrodku Duszpasterstwa Akademickiego OO. Dominikanów w Gdańsku odbył się odczyt historyczny w czasie którego słuchaczom wręczono m.in. kopie listu Jana Samsonowicza do premiera Pieńkowskiego protestującego przeciwko uwięzieniu jednego z działaczy antysocjalistycznych.

IPN Gd 468/6/KZ.

Akta operacyjne krypt. "Gotowość" Wydz. III „A” / V / Śledczego KWMO w Gdańsku za okres od 03.02.1980 do 22.12.1982 dotyczące przygotowania i prowadzenia akcji internowania działaczy NSZZ „Solidarność”. Arkusze ewidencyjne Jana Samsonowicza sporządzone w grudniu 1980 zniszczono za „protokołem komisijnego zniszczenia i przekazania dokumentów w związku z decyzją nr 037/82 Komendanta Wojewódzkiego MO w Gdańsku z dnia 3.12.1982”.

IPN Gd 0207/8 (911/5, 156/8), IPN Gd 0207/10 t. 1 cz. 1 (911/2), IPN Gd 340/2 t. 1 (911/2).

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Klan"
24.08.1982 przemianowanej na "Związek" dotyczącej
„operacyjnej ochrony” działalności NSZZ
„Solidarność” w Gdańsku prowadzone od 14.11.1980
do 10.11.1983 przez Wydz. III „A” / V / Insp. 2 KWMO
/ WUSW w Gdańsku. Jan Samsonowicz, pracownik
Akademii Medycznej w Gdańsku, działacz „Ruchu
Młodej Polski”, od lipca do listopada 1981 był
członkiem Prezydium Zarządu Regionu Gdańsk
NSZZ „Solidarność”, delegatem na I Krajowy Zjazd
Delegatów NSZZ „Solidarność”. Rozpracowywany
przez Wydz. III KWMO w Gdańsku w ramach sprawy
operacyjnego rozpracowania krypt. „Samson”. W
aktach znajdują się doniesienia na Jana
Samsonowicza złożone od 05.09.1981 do 21.12.1981
przez TW pseud. „Antoni”, TW pseud. „Wolny”, TW
pseud. „Orion”.

IPN Gd 003/166 t. 1, 3, 8-10, 12-14, 19, 23-26
(185/IV).

Akta Jana Samsonowicza internowanego w Ośrodku
Odosobnienia w Strzebielinku na mocy decyzji nr 2
wydanej 13.12.1981 przez Komendanta
Wojewódzkiego MO w Gdańsku, ponieważ
„podejmuje działania o skutkach anarchizujących
życie społeczeństwa woj. gdańskiego”. 13.02.1982
przeniesiony do Ośrodka Odosobnienia w Iławie,
skąd 21.06.1982 został przetransportowany do
Ośrodka Odosobnienia w Kwidzynie. Zwolniony na
mocy decyzji nr 239 o uchyleniu internowania
wydanej 16.07.1982 przez Komendanta
Wojewódzkiego MO w Gdańsku.

IPN Gd 162/53 (51/7/82).

Materiały Wydz. III „A”/ V/ Inps. 2 KWMO/WUSW w
Gdańsku za okres od 19.01.1982 do 04.05.1985
zawierające założenia taktyki działań w stosunku do
NSZZ „Solidarność” na terenie województwa
gdańskiego w zakresie tworzenia nowych struktur
związkowych w ramach sprawy obiektowej krypt.
„Renesans”/„Mrowisko” nr rej 42220. Jan
Samsonowicz przechodzi w aktach jako pracownik
Akademii Medycznej w Gdańsku internowany w
czasie stanu wojennego w PRL.

IPN Gd 003/176 (200/IV).

Jan Samsonowicz był jednym z figurantów sprawy operacyjnego rozpracowania (SOR) krypt. „Arka” nr rej. 56436 prowadzonej od 27.06.1979 do 07.11.1988 przez Wydz. III/ V/ II Dep. III MSW w Warszawie. Materiały sprawy dotyczą organizacji młodzieżowej „Ruch Młodej Polski”- notatki służbowe, analizy operacyjne, plany działań administracyjnych, informacje od TW, notki biograficzne głównych uczestników. Sprawę zakończono w 1988 r. w związku z „faktem niepodejmowania działalności przez nielegalną organizację pn. »Ruch Młodej Polski«”. Jan Samsonowicz występuje w aktach jako działacz związany z gdańskim SKS i „ROPCzIO”, jeden z inicjatorów i czołowych aktywistów „Ruchu Młodej Polski”. Współpracował przy planach tworzenia organizacji „Ruch Młodych”. Związany z wydawnictwem pisma „Bratniak”. Zatrudniony na etacie w strukturze organizacyjnej NSZZ „Solidarność”, członek „Komitetu Uwięzionych za Przekonania”. Wystąpił na dwóch spotkaniach ze studentami zorganizowanymi w styczniu 1981 na Wydziale Elektroniki Politechniki Gdańskiej i w Instytucie Biologii Medycznej na Uniwersytecie Medycznym w Gdańsku. Sygnatariusz „Deklaracji ideowej Ruchu Młodej Polski” i oświadczenia w sprawie skazania na 2 miesiące aresztu jednego z działaczy „ROPCzIO” i polskiej grupy Amnesty International. Stosowano wobec niego podsłuch pokojowy.

IPN Gd 340/1 t. 1-3 (54427/II).

Akta Prokuratury Rejonowej w Gdańsku (2 Ds. 1044/83) prowadzone od 30.06.1983 do 1990 w sprawie śmierci działacza Jana Samsonowicza znalezionego 30.06.1983 powieszzonego na płocie przy stadionie RKS „Stoczniowiec” w Gdańsku. Od samego początku śledztwa przyjęto tezę, że Jan Samsonowicz popełnił samobójstwo nie badając innych wątków chociażby tego, że jeden ze świadków widział w nocy 30.06.1983 w miejscu zdarzenia Jana Samsonowicza w towarzystwie dwóch nieznanymi mu mężczyzn. Postanowieniem Prokuratury Rejonowej w Gdańsku z 30.11.1983 dochodzenie w sprawie jego śmierci umorzono wobec „niestwierdzenia czynu przestępczego”. Pogrzeb Jana Samsonowicza, który odbył się 06.07.1983 na cmentarzu katolickim w Sopocie przerodził się w manifestację patriotyczną (ludzie idący za konduktem żałobnym mieli uniesione ręce w kształcie litery V, trumna była okryta białą-czerwona flagą z napisem „Solidarność”).

IPN Gd 336/1 t. 1-4, IPN Gd 336/2.

Dary prywatny Witolda Toczyskiego zawierający Informacyjny Magazyn Dźwiękowy „Solidarność” z audycją „Archiwum stanu wojennego”. W audycji znalazła się informacja o zwolnieniu w lipcu 1982 z internowania Jana Samsonowicza, członka Prezydium Zarządu Regionalnego „Solidarności”.

IPN Gd 770/9.

Dar prywatny Jerzego Marcinka zawierający „Pomost” Biuletyn Informacyjny Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy Akademii Medycznej w Gdańsku nr 4, dodatek strajkowy nr 1 09-10.11.1980. Jan Samsonowicz wchodził w skład zespołu redakcji biuletynu.

IPN Gd 881/1118.

Dar prywatny Pawła Dowżenki zawierający fotografie z pogrzebu Jana Samsonowicza w 1983 w Gdańsku.

IPN Gd 753/909.

Dar prywatny Janusza Tołłoczko. Plakat z tygodnika „Solidarność” nr 19 z 1981 zatytułowany „Oni głodują” przedstawiający zdjęcie uczestników głodówki protestacyjnej na którym znajduje się m.in. Jan Samsonowicz. IPN Gd 326/837.

Akta administracyjne WUSW w Gdańsku zawierające pismo „Pomost” Biuletyn Informacyjny Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy Akademii Medycznej w Gdańsku Nr 1 z 1981. Jan Samsonowicz wchodził w skład zespołu redakcyjnego biuletynu. Był autorem artykułów zamieszczanych w biuletynie. IPN Gd 0046/797 t. 37.

Akta administracyjne WUSW w Katowicach zawierające artykuł autorstwa Jana Samsonowicza rozpoczynający się od zdania "Polska znalazła się w newralgicznym punkcie ...". IPN Ka 308/660.